

*Sed repel-
lit puni-
ens.
Etiamen
fotiva
brah
ticeos ac-
terrent
peoenas.*

5. Sed vincit (proh dolor!) delectatio prava menteum mundo deditam, et esse sub sensibus delicias reputat; quia DEI suavitatem, et internam virtutis amoenitatem, nec vidit, nec guftavit.

Qui autem mundum perfecte contemnunt, et DEO vivere sub sancta disciplina student, iti divinam dulcedinem, veris abrenuntiatoribus promissam, non ignorant; et quam graviter mundus errat, et varie fallitur, clarius vident.

CAPUT XXI.

*Quod in DEO super omnia bona et
dona requiescendum est.*

*ORATIO
Anhelan-
tis a mis-
eritis vitae
praefensis
ad DEUM,
in quo fo-
to fatus est
et quies-
cuerat.
Sed quis
DEUS
animae
secura &
suprema
requies.*

*Alia
quae cum
que nul-
lam pra-
stant qui-
etem.*

*3 Reg.
xxii. 19.*

I. SERVUS. } **S**UPER omnia, et in omnibus, requiesces, anima mea, in Dominio semper, quia ipse Sanctorum aeterna recompensatio.

Da mihi, dulcissime et amantissime IESU, in te super omnem creaturam requiescere; super omnem salutem et pulchritudinem; super omnem gloriam et honorem; super omnem potentiam et dignitatem; super omnem scientiam et subtilitatem; super omnes divitias et artes; super omnem laetitiam et exultationem; super omnem famam et laudem; super omnem suavitatem et consolationem; super omnem spem et promissionem; super omne meritum et desiderium:

Super omnia dona et munera, quae potest dare et infundere: super omne gaudium et jubilationem, quam potest mens capere et sentire:

Denique super Angelos et Archangelos, et super omnem exercitum coeli: super omnia visit-

visibilia et invisibilia, et super omne quod Tu, DEUS meus, non es.

2. Quia Tu, Domine DEUS meus, super omnia optimus es: Tu solus altissimus: Tu solus potentissimus: Tu solus sufficientissimus et plenissimus: Tu solus suavissimus et foliosissimus:

Tu solus pulcherrimus et amantisissimus: Tu solus nobilissimus et gloriissimus super omnia: in quo cuncta bona simil et perfecte sunt, et semper fuerunt, et erunt:

Atque ideo minus est et insufficiens, quidquid praeter te ipsum mihi donas, aut de te ipso relvas, vel promittis, te non viso, nec plene adepto:

Quoniam quidem non potest cor meum veraciter requiescere, nec totaliter contentari, nisi in te requiecat, et omnia dona omnemque creaturam transeundat.

3. O mi dilectissime sponse JESU CHRISTE, amator purissime, dominator univeriae creaturae: quis mihi det pennas verae libertatis, ad volandum et paufandum in te?

O quando ad plenum dabitus mihi vacare et videre, quam fuavis es, Domine Deus meus?

Quando ad plenum me recolligam in te, ut praecore amore tuo, non sentiam me: sed te folium, supra omnem fenum et modum, in modo non omnibus noto?

Nunc autem frequenter gemo, et infelicitatem meam cum dolore porto.

Quia multa mala in hac valle miseriarum occurunt, quae me laepius conturbant, contristant, et obnubilant: laepius impediunt et distractant, alliciunt et implicant, ne liberum habeam accessum ad te, et ne jucundis fruor amplexibus, praefeo semper beatis spiritibus.

Moveat

*Nam in
un solo
DEO sunt
omnia ple-
nissime,
quae cor-
dis dedi-
ciuti sunt
are que-
unt.*

*Solus er-
go DEUS
est cen-
trum cor-
dis in quo
quicq[ue]at.*

Pf. liv. 7.

*Sed quan-
do id fieri
possit.*

*Hoc gra-
ves mo-
rae!*

*O tristes
remorae!
Quae li-
berum ne-
gant ac-
cessum.*

Moveat te suspirium meum, et defolatio multiplex in terra.

*Hebrei 1. 3.
Utriusque
Iesu ob-
scacua
disfrum-
pati*

Pi. cxliii. 7.

4. O IESU, splendor aeternae gloriae, solamen peregrinantis animae: apud te est os meum sine voce, et silentium meum loquitur tibi.

Usquequo tardat venire Dominus meus?

Veniat ad me pauperulum suum, et laetum faciat. Mittat manum suam et miserum eripiat de omni angustia.

Veni, veni: quia sine te, nulla erit laeta dies aut hora, quia tu laetitia mea: et sine te, vacuit et mensa mea.

*Et pro-
peret ad
solitatem
gementis
animae.*

Miser sum, et quodammodo incarceratus, et compedibus gravatus: donec luce praefentiae tuae me reficias, ac libertati dones, vultumque amicabilem demontres.

5. Quaerant alii pro te aliud, quodcumque libuerit: mihi aliud interim nil placet, nec placet, nisi tu, DEUS meus, spes mea, salus aeterna.

*Aspira-
donec obti-
nues.
Ecce ad-
el, qui
prope est
invocan-
tibus se.*

Non reticebo, nec deprecari cessabo: donec gratia tua revertatur, mihiique tu intus loquaris.

Ecce adsum. (If. lviii. 9.) Ecce ego ad te, quia invocasti me. Lacrymae tuae, et desiderium animae tuae, humiliatio tua et contritus cordis, inclinaverunt me et adduxerunt ad te.

*Ergo
gratus
agnosce
vilitatis-
nem ejus:
Pi. cxviii.
65.*

*Ecce humi-
litas te,*

6. Et dixi: Domine, vocavi te, et SERVUS. } desideravi frui te, paratus omnia respuere propter te.

Tu enim prior excitatisti me, ut quaererem te. Sis ergo benedictus, Domine, qui fecisti hanc bonitatem cum servo tuo, secundum multitudinem misericordiae tuae.

Quid habet ultra dicere fervus tuus coram te, nisi ut humiliet te valde ante te, memor semper propriae iniquitatis et vilitatis?

Non

Non enim est similis tui, in cunctis mirabilibus coeli et terrae.

Sunt opera tua bona valde, judicia vera, et *Laudans
Iustitia &
beneficia*

Laus ergo tibi et gloria, o Patris Sapientia: DEI. te laudet et benedic os meum, anima mea, et cuncta creata simul.

CAPUT XXII.

*ORATIO
Divina
beneficia
grato ani-
mo reco-
lentis; &
dipen-
sationem di-
vinam
lauden-
tis.*

I. } A PERI, Domine, cor meum SERVUS. } tuus doce me ambulare.

Da mihi intelligere voluntatem tuam, et in praecipti-
cum magna reverentia ac diligenti considera-
tione, beneficia tua, tam in generali quam in
speciali memorari: ut digne tibi ex hinc vale-
am gratias referre.

Verum scio et confiteor, nec pro minimo puncto me posse debitas gratiarum laudes perfervere.

Minor ergo sum omnibus bonis mihi praesti-
tis: et cum tuam nobilitatem attendo, deficit
prae magnitudine spiritus meus.

2. Omnia quae in anima habemus et corpo-
re, et quaecumque exterior vel interior, natu-
raliter vel supernaturaliter possidemus, tua sunt
beneficia, et te beneficium, pium, ac bonum
commendant, a quo bona cuncta accepimus.

Efti alius plura, alius pauciora accepit, omnia tamen tua sunt: et fine te, nec minimum
potest haberi.

Ille qui majora accepit, non potest merito suo gloriari, neque super alios extolliri, nec mi-
nor

*Et quam-
vis impar
referendas
gratias,
agnoce.*

*Si ma-
jor
ra accep-
rit, negli-
cieris,*

*tot ac
tanta sunt
Dei in te
beneficia!*

nori insultare : quia ille major et melior, qui sibi minus adscribit, et in regnatiando humilior est, atque devotior.

Et qui omnibus vilorem se existimat, et indignorem se judicat, aptior est ad percipienda majora.

*Si mino-
ra, necon-
triferis.
Sed
DEUM
lauda.
Rom.ii.11.*

3. Qui autem pauciora accepit, contristari non debet ; nec indignerat ferre, neque ditorum invidere : sed te potius attendere, et tuam beatitudinem maxime laudare, quod tam affluenter, tam gratis et libenter, sine personarum acceptatione tua munera largiris.

Omnia ex te, et ideo in omnibus es laudandus.

*Qui no-
vit, quid
expedit
cuique.*

Tu scis, quid unicuique donari expediat : et cur iste minus, et ille amplius habeat, non nostrum sed tuum est hoc discernere, apud quem singulorum definita sunt merita.

4. Unde, Domine Deus, pro magno etiam reputo beneficio, non multa habere, unde exterritus et secundum homines laus et gloria appareret : ita ut confiderat quis paupertate et vilitate personae suae, non modo gravitatem aut tristitiam vel dejectionem inde concipiat, sed potius consolationem et hilaritatem magnam : quia tu, Deus, pauperes et humiles, atque huic mundo delictos, tibi elegisti in familiares et domesticos.

Testes sunt ipsis Apostoli tui, quos principes super omnem terram constituiti.

*Patet in
Apostolis.*

Fuerunt tamen sine querela conversati in mundo, tam humiles et simplices, sine omnimilitia et dolo, ut etiam pati contumelias gau-derent pro nomine tuo ; et quae mundus abhorret, ipsis amplectenter affectu magno.

A.C.v.41.

Deum a-rem beneficiorum tuorum ita laetificare debet, sicut

ficut voluntas tua in eo, et beneplacitum aeternae dispositionis tuae.

De qua tantum contentari debet et consolari, ut ita libenter velit esse minimus, ficut aliquis optaret esse maximus :

Et ita pacificus et contentus in novissimo, ficut in loco primo : atque ita libenter despiciibilis et abjectus, nullius quoque nominis et famae, sicut ceteris honorabilior et major in mundo.

Nam voluntas tua, & amor honoris tui, omnia excedere debet ; et plus eum consolari, magisque placere, quam omnia beneficia sibi data vel danda.

*scit divi-
na volun-
tas.
Unae sic
acquiscit
minimo
ut alius
maximo.*

*I.Luc. xiv.
10.*

CAPUT XXIII.

De quatuor magnam importanti- bus pacem.

*Imo mag-
num certe
benefici-
um, non
accipit, unde
magno si-
as.
Nam pau-
peres &
humiles
DEO cor-
di sunt:*

i. FILLI, nunc docebo te viam pacis, et verae libertatis.

DOMINUS. } *2. SERVUS.* — Fac, Domine, quod dicas, quia hoc mihi gratum est audire.

3. Studie, Fili, alterius potius fa-

DOMINUS. } cere voluntatem, quam tuam.

Elige semper minus, quam plus habere.

Quaere semper inferiorem locum, et omnibus

subesse.

Opta semper et ora, ut voluntas DEI integre

in te fiat.

Ecce talis homo ingreditur fines pacis et

quietis.

Domine, sermo tuus iste brevis,

SERVUS. } *multum in se continet perfectionis.*

Parvus est dictu, sed plenus sensu,

et uber in fructu.

*Via pa-
cis in his
quatuor:
Obedien-
tia, Pau-
periate,
Humili-
tate, et con-
formita-
te cum
voluntate*

DEI.

*En com-
pendium
perfec-
tio-
nis & pa-
cis.*

Nam

A cuius defectu omnis turbatio.
Nam si posset a me fideliter custodiri, non debet tam facilis in me turbatio ori.

Nam quoties me impacatum sentio et gravatum, ab hac doctrina me recessisse invenio.

Sed tu, qui omnia potes, et animae prosecutum semper diligis, adauge majorem gratiam: ut possim tuum completere sermonem et meam perficere salutem.

Oratio contra cogitationes malas.

5. DOMINE DEUS meus, ne elongeris a me: DEUS meus, in auxilium meum, um resipice (Pf. lxx. 12.); quoniam infurrexerunt in me variae cogitationes, et timores magni, affligentes animam meam.

Quomodo pertransibo illaefus? quomodo perfringam eas?

6. Ego, inquis, ante te ibo, et glorioſos terrae humiliabo (Iaiai xiv. 1.). Aperiam janus carceris, et arcana secretorum revelabo tibi.

7. Fac, Domine, ut loqueris: et fugiant a facie tua omnes iniquae cogitationes.

Unica spes applicata res ipsa ergo ad Deum:
Haec spes et unica consolatio mea, ad te in omnibus tribulatione confugere, tibi confidere, te ex intime invocare, et patienter consolationem tuam exspectare.

Oratio pro illuminatione mentis.

Qui illuminat mentis nostrae tenebras.
8. CLARIFICA me, IESU bone, claritate interni luminis: et educ de habitaculo cordis mei tenebras universas.

Cohibe evaginations multas, et vim facientes elide tentationes.

Pugna fortiter pro me et expugna malas bestias, concupiscentias dico illecebrofas: ut fiat pax in virtute tua, et abundantia laudis tuae.

Domat concupiscentias, feras bestias.
Pf. cxxi. 7.

tuae resonet in aula sancta, hoc est, in conscientia pura.

Impera ventis et tempestatibus; dic mari Tempes-
"Quiesce" et Aquiloni, "Ne flaveris;" et erit dat.
tranquillitas magna.

9. Emite lucem tuam et veritatem (Pf. xlii. 3.) ut luceant super terram: quia terra sum inanis et vacua, donec illumines me.

Effunde gratiam defupseris: perfunde cor meum rore coelesti: ministris devotionis aquas, ad irrigandam faciem terrae, ad producendum fructum bonum et optimum.

Eleva mentem pressam mole peccatorum, et ad coelestia totum desiderium meum suspende: ut, gustatae suavitate supernæ felicitatis, pugeat de terrenis cogitare.

10. Rape me, et eripe ab omni creaturam indurabilis consolacione: quia nulla res creata appetitum meum valet plenarie quietare et consolari.

Junge me tibi inseparabili dilectionis vinculo: quoniam tu solus sufficiis amanti, et absque te frivola sunt universa.

CAPUT XXIV.

*De exortatione curiosae inquisitionis
super alterius vita.*

*I. DOMINUS. } F*ILI, noli esse curiosus, nec vacuas gerere follicitudines.

Quid hoc vel illud ad te? tu me sequere. Quid enim ad te, utrum ille sit talis vel talis, aut ite sic et sic agit vel loquitur?

Tu non indiges respondere pro aliis, sed pro te. *Cave alienorum accusata seruitur.* Joan. xxi. 22. *Responsum de te.*

*tuis tan-
tum.* te ipso rationem reddes. Quid ergo te impli-
cas?

*Soli DEO
scrutatori
cordium
omnia
committit.* Ecce, ego omnes cognosco et cuncta quae
sub sole sunt video: et scio qualiter cum uno-
quaque sit, quid cogitet, quid velit, et ad
committit.

*Et curis
aliens
abstine.* Mihi igitur omnia committenda sunt: tu ve-
ro serva te in bona pace, et dimitte agitantem
agitare, quantum voluerit.

Veniet super eum, quidquid fecerit vel dixe-
rit, quia me fallere non potest.

2. Non sit tibi curae de magni nominis um-
bra, non de multorum familiaritate, nec de
privata hominum dilectione.

Ista enim generant distractio[n]es et magnas
in corde obscuritatis.

*Apoc. iii.
20.* Libenter loquerer tibi verbum meum, et ab-
scondita revelarem, si adventum meum diligenter
observares, et ostium cordis mihi aperies.

*Sic DEO
famili-
rior eris.* Esto providus, et vigila in orationibus, et hu-
milia te in omnibus.

CAPUT XXV.

*In quibus firma pax cordis, et verus
profectus consilit.*

*Pacem
cupis? en-
modum,
sue media
pacis:* 1. **F**ILLI, ego locutus sum: Pa-
DOMINUS. } *cem relinquo vobis, pacem
meam do vobis: non quo-
modo mundus dat, ego do vobis.* (Joan. xiv. 27.)
Pacem omnes desiderant; sed quae ad ve-
ram pacem pertinent non omnes curant.

Pax mea cum humilibus et manuetis corde.

Pax tua erit in multa patientia.

Si me audieris, et vocem meam fecutus fue-
ris, poteris multa pace frui.

2. SERVUS.—Quid igitur faciam?

3. DOM

3. } In omni re attende tibi, quid *Omnis in
DOMINUS.* } facias, et quid dicas: et omnem *re sicutum
& similem
intentionem tuam ad hoc dirige, ut mihi soli *statue
DEUM,**

plateas, et extra me nihil cupias vel quaeras. *Non in-
Sed et de aliorum dictis vel factis nil temere
judices, nec cum rebus tibi non commissis te gerere cali-
implices; et poterit fieri ut parum vel raro
turberis.*

4. Nunquam autem sentire aliquam turbatio[n]em, nec aliquam pati cordis vel corporis
molestiam, non est praefensis temporis, sed sta-
tus aeternae quietis.

Non ergo aestimes te veram pacem inveni-
fe si nullam ferferis gravitatem: nec tunc to-
tum esse bonum, si neminem pateris adverfa-
tum: nec hoc esse perfectum, si cuncta fiant le-
cundum tuum affectum. *Nec aef-
times ve-
ram pa-
cer ex ca-
re uon-
nis adver-
ta.*

Neque tunc aliquid magni te reputes, aut
specialiter dilectum existimes, si in magna fue-
ris devotione atque dulcedine: quia in istis,
non cognoscitur verus amator virtutis; nec in
istis confitit profectus et perfectio hominis.

5. } In quo ergo, Domine?
SERVUS. }

6. } In offerendo te ex toto corde *Sed a re-
DOM NUS.* } tuo voluntatum divinae; non quae-
rendo quae tua sunt, nec in parvo, nec in mag-
no, nec in tempore, nec in aeternitate: *siguatione
voluntatis
in DRUM;*

Ita ut una aequali facie, in gratiarum actio-
ne permaneas: inter profera et contraria,
omnia aequa lance penlando.

Si fueris tam fortis et longanimis in fpe, ut
subtracta interiori confortatione, etiam ad ampli-
ora futinenda cor tuum praeparaveris, nec
te justificaveris, quasi haec tantaque pati non
deberes; *A prompt-
titudine
patendi,
& aequa-
nitate
in quali-
tate eventu:*

Sed me in omnibus dispositionibus justifi-
caveris,

caveris, et sanctum laudaveris : tunc in vera et recta via pacis ambulas, et spes indubitata erit, quod rursum in jubilo faciem meam sis vifurus.

Job.
xxxiii. 26.

Denique ex pleno tui ipsius contemptu.
Quod si ad plenum tui ipsius contemptum perveneris, scito quod tunc abundantia pacis perfrueris, secundum possibilitatem tui incolatus.

*ORATIO
Petentis
liber-
tem
men-
tis inter-
varias cu-
ras, et ne-
cessitates
hujus vi-
tae.*
*Libertas
mentis res
magnae
virtutis:*

*Hanc pte-
te a Dio-
ne capia-
ris volun-
tatis
fæcili.*

*Aut gra-
vitas cu-
ritas hujus
vitiae.*

*Sed poti-
us reddat
amarra,
quae car-
ni cara.*

CAPUT XXVI.

De eminentia liberae mentis, quam supplices oratio magis meretur, quam lectio.

I. **D**OMINE, hoc opus est perfecti viri nunquam ab intentione coelestium animum relaxare et inter multas curas, quasi fine cura transire : non more torpentis sed prærogativa quadam liberae mentis nulli creatureæ inordinata affectione adhaerendo.

2. Obsecro te, piissime DEUS meus, præferva me a curis hujus vitae, ne nimis implicer; a multis necessitatibus corporis, ne voluptate capiar; ab universis animaæ obstaculis, ne molestiis fractius dejiciar.

Non dico ab his rebus, quas toto affectu ambit vanitas mundana ; sed ab his miseris, quae animam ferri tui, communi maledicto mortalitatis, poemaliter gravant et retardant ; ne in libertatem spiritus, quoties liberuit valeat intirore.

3. O DEUS meus, dulcedo ineffabilis, verte mihi in amaritudinem omnem consolationem carnalem, ab aeternorum amore me abfrahentem : et ad se, intuitu cuiusdam boni delectabilis præfensis, male allicientem.

Non

Non me vincat, DEUS meus, non vincat caro et fanguis : non me decipiat mundus, et brevis gloria ejus : non me supplantet diabolus, et astuta illus.

Da mihi fortitudinem resistendi, patientiam tolerandi, constantiam perseverandi.

Da pro omnibus mundi consolationibus, suavissimum spiritus tuiunctionem : et pro carnaли amore, tui nominis infunde amorem.

4. Ecce cibus, potus, vestis, ac cetera utensilia ad corporis sustentaculum pertinentia, ferventi spiritui sunt onerosa.

Tribue talibus fomentis temperate uti, non desiderio nimio implicari.

Abjice omnia non licet, quia natura sustentanda est : requirere autem superflua, et quaemagis delectant, lex sancta prohibet : nam aliás caro adversus spiritum infoleceret.

Inter haec, quæso, manus tua me regat et doceat, ne quid nimium fiat.

CAPUT XXVII.

*Quod privatus amor a summo bono
maxime retardat.*

I. **F**ILI, oportet te dare totum DOMINUS. } F pro toto : et nihil tui ipsius esse.

Scito quod amor tui ipsius magis nocet tibi, quam aliqua res mundi.

Secundum amorem et affectum quem geris, quaelibet res plus vel minus adhaeret.

Si fuerit amor tuus purus, simplex et bene ordinatus, eris sine captivitate rerum.

Noli concupiscere, quod non licet habere : Nihil cui noli habere quod te potest impeditre, et liberitate interiori privare.

Mirum,

*Et sic
munat
adversus
carnem,
munatur
diabolum
astutia illius.*

*Carnali
amore di-
vinum
Substitu-
ens.
Nam va-
care cor-
pori, mo-
lestum
spiritui.*

*Modus
huius opti-
mismus.*

*Gal. v. 17.
At defec-
tus et ex-
cessus in
vitio est.*

*Amore
sui ipsius
nihil no-
centius.*

*Amor
excessive
vicio a-
nimæ.*

*Nihil cui
pans, un-
deperil li-
bertas.*

Mirum, quod non ex toto fundo cordis te ipsum mihi committis, cum omnibus quae desiderare potes vel habere.

2. Quare vano moerore confumeris? Cur superfluis curis fatigaris?

*DEI aquae, ce-
mento, nec
frustra-
deterio.
Ubi pro-
pria vo-
luntas, i-
bi nulla
quies aut
libertas.
Quae non
tam ad-
plicata
quam ab-
ficiendo
acquiri-
tur.*

*Nil juvat
locus, nisi
de ipsi
rebus.
Ubi que te
invenies,
nisi te ip-
sum mu-
tes.*

Sta ad beneplacitum meum, et nullum patieris detrimentum.

Si quaeres hoc vel illud, et volueris esse ibi vel ibi, propter tuum commodum, et proprium beneplacitum magis habendum: nunquam eris in quietudine nec liber a sollicitudine; qui in omni reperiatur aliquis defectus, et in omni loco erit qui adverseretur.

3. Juvat igitur, non qualilibet res adopta, vel multiplicata exterius: sed potius contemplata, et decisa ex corde radicitus.

Quod non tantum de cenu aeris et divitiarum intelligas, sed de honoris etiam ambitu, ac vanae laudationis desiderio, quae omnia transiunt cum mundo.

Munit parum locus, si deest spiritus fervoris: nec diu stabit pax illa quaesita fornicatus, si vacat a vero fundamento status cordis, hoc est, nisi steteritis in me; permutare te potes, sed non meliorare.

Nam occasione orta et accepta, invenies quod fugiti et amplius.

Oratio pro purgatione cordis, et coelesti sapientia.

4. CONFIRMA me, DEUS, per gratiam Sancti Spiritus.

*Pete libe-
rari ab
iniutili-
bus coris.
Quia
transiun-
t omnia, et
tu cum ih-
lio.*

Da virtutem corroborari in interiori homine, et cor meum ab omni iniutili sollicitudine et angore evacuare, nec variis desideriis trahi cum jucunditate rei vilis aut pretiosae; sed omnia inspicere sicut transiuncta, et me pariter cum illis transiuntur:

Quia

Quia nihil permanens sub sole, ubi omnia va- Eccl. i. 14.
nitas et afflictio spiritus. O quam sapiens, & ii. 11.
qui ita considerat!

5. Da mihi, Domine, coelestem sapientiam, coe. aff. sa-
ut discam te super omnia quaerere et invenire, Ut DEUM
super omnia sapere et diligere: et cetera, fe-
queras ordinem sapientiae tuae, prout fuit, ante om-
nia: intelligere.

Da prudenter declinare blandientem, et pa- Fugias
tienter ferre adversantem: El jeras
Quia haec magna sapientia, non moveri omni vento verborum, nec aureum male blandientem
praebere Sireni: sic enim incepta pergitur
via securae.

CAPUT XXVIII.

Contra linguas obrectatorum.

*Male sen-
tentes for-
mantes
libenter audias.*

i. } FILI, non aegre feras si
DOMINUS. } quidam de te male senfe-
rint, et dixerint quod non
libenter audias.

Tu deteriora de te ipso sentire debes, et neminem infirmorem te credere.

Si ambulas ab intra, non multum ponderabis voluntaria verba.

Eft non parva prudentia, filere in tempore malo, et introfus ad me converti, nec humano judicio disturbari.

2. Non fit pax tua in ore hominum: five At DEUM
enim, bene, five male interpretari fuerint, non es habere te-
ideo alter homo. Ubi est vera pax, et vera tem suffici-
gloria? Nonne in me? Joan.
Et qui non appetit hominibus placere, nec
timet disdiscere, multa perfruetur pace.

Ex inordinato amore, et vano timore, oritur omnis inquietudo cordis, & distractio sensuum.

CAP

*Nec tibi
ipsi unde-
are meli-
or,*

Pf. xxvi.
19.

*At DEUM
habere te-
tem suffi-
ciat.*

Joan.
xvi. 33.

Nec prae- gentibus, nisi ut tristitiam super tristitiam haberaus? *Sufficit diei malitia sua* (Matth. vi. 34).

Turris te- Vanum est et inutile de futuris conturbari

crucia. vel gratulari, quae forte iniquam evenient.

Nam id magnae im*eccl* iatis indi- cium est. *Et hostis* stratage- ma.

Joan. xiv. Non ergo turbetur cor tuum, neque formidet.

Deo securus te curius te committit.

Quando tu putas te elongatum a me, saepe sum propinquior.

Falleris, dum sen- fu tuo sta- tum tuum metris.

Merito ergo despe- rasti e- tiam cum spei con- traria ac- cident.

Non debes judicare secundum praefens fenti- ra nec sic gravitati alicui, undecumque veni- enti, inhaerere et accipere, tamquam omnis spes fit ablata emergendi.

Nec tri- bulatio- nem puta dero- cito- nis fig- num;

Cum po- tius sit fa- latus. Et hoc sine dubio magis expedit tibi, et ce- teris servis meis: ut exercitemini adversis, quam si cuncta ad libitum haberetis.

Dominus in hoc agno- fice provi- deniam. Ego novi cogitationes abconditas: quia multum expedit pro salute tua, ut interdum si- ne sapore relinquaris: ne forte eleveris in bono successu, et tibi ipsi placere velis in eo quod non es.

Quod dedi, auferre possum: et restituere, cum mihi placuerit.

5. Cum

3. Sed humanum est, hujusmodi imagina- tionibus illudi: et parvi adhuc animi signum, tam leviter trahi ad suggestionem inimici.

Ipse enim non curat, utrum veris an falsis il- ludat et d. cipiat: utrum praesentum amore, aut futurorum formidine prostrernat.

Non ergo turbetur cor tuum, neque formidet.

Crede in me, et in misericordia mea habeto fiduciam.

Quando tu putas te elongatum a me, saepe sum propinquior.

Quando tu aeftimas pene totum perditum, tunc saepe majus merendi instat lucrum.

Non est totum perditum, quando res accident in contrarium.

Non debes judicare secundum praefens fenti- ra nec sic gravitati alicui, undecumque veni- enti, inhaerere et accipere, tamquam omnis spes fit ablata emergendi.

4. Noli putare te relicuum ex toto, quamvis ad tempus tibi miserim aliquam tribulationem, vel etiam optatam subtraxerim consolationem: sic enim transtur ad regnum coelorum.

Ego fine dubio magis expedit tibi, et ce- teris servis meis: ut exercitemini adversis, quam si cuncta ad libitum haberetis.

Ego novi cogitationes abconditas: quia multum expedit pro salute tua, ut interdum si- ne sapore relinquaris: ne forte eleveris in bono successu, et tibi ipsi placere velis in eo quod non es.

Quod dedi, auferre possum: et restituere, cum mihi placuerit.

5. Cum dedero, meum est: cum retraxero, tuum non tuli: quia meum est omne datum *Jac. i. 17.* bonum, et omne donum perfectum.

Si tibi admisero gravitatem, aut quamlibet *Gravite-* contrariatem, ne indigneris, neque concidat *gravite-* tem, et ex- cor tuum: ego cito sublevare possum, et omne *specia re-* levantem.

Verumtamen iustus sum, et recommendabi- lis multum, cum sic facio tecum.

6. Si recte sapiis, et in veritate aſpicis, nun- quam debes propter adverſa tam dejecte con- tristari, sed magis gaudere, et gratias agere:

Imo hoc unicum reputare gaudium, quod affligens te doloribus, non parco tibi.

Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos, *(Joan. xv. 9.)* dixi dilectis discipulis meis: quos utique non nisi ad gaudia temporalia, fed ad magna certamina: non ad honores, fed ad de- pectiones: non ad otium, fed ad labores: non ad requiem, fed ad afferendum fructum mul- tum in patientia. Horum memento, fili mi, verborum.

CAPUT XXXI.

De neglectu omnis creature, ut Crea- tor posſit inveniri.

1. SERVUS. } DOMINE, bene indigeo ad- huic majori gratia, si debe- am illuc pervenire, ubi me nemo poterit, nec ulla creatura impedi- re.

Nam, quamdiu res aliqua me retinet, non *Cave vi- cius crea-* turae; ut libere vo- les ad *DEUM.*

Cupiebat libere volare, qui dicebat: *Quis libe-* rit mihi pennas scut columbae, et volabo, et *requeſcam?* (Pſ. liv. 7.)

Quid

*Et emi-
nere men-
te super
omnia
creata, su-
de:*

Quid simplici oculo quietius? Et quid liberius nil desiderante in terris?

Oportet igitur omnem supertransire creaturam, et se ipsum perfecte deserere, ac in excessu mentis stare, et videre te omnium conditorem cum creaturis nil simile habere.

Et nisi quis ab omnibus creaturis fuerit expeditus, non poterit libere intendere divinis.

Ideo enim pauci inveniuntur contemplati, quia pauci sciunt se a peritius et creaturis ad plenum sequentari.

2. Ad hoc magna requiritur gratia, quae animam levet, et suprademum rapiat.

Et nisi homo sit in spiritu elevatus, et ab omnibus creaturis liberatus, ac DEO totus unitus; quidquid fecit, quidquid etiam habet, non est magni ponderis.

Diu parvus erit, et infra jacebit, qui aliquid magnum aeffimat, nisi solum unum immensum, aeternum bonum.

Et quidquid DEUS non est, nihil est, et pro nihilo computari debet.

Est magna differentia, sapientia illuminati et devoti viri, et scientia litterati atque studiosi clericorum.

Multo nobilior est illa doctrina, quae de sum ex divina influenti manat; quam quae laboriose humano acquiritur ingenio.

3. Plures reperiuntur contemplationem desiderare; sed quae ad eam requiruntur, non student exercere.

Est magnum impedimentum, quia in signis et sensibilibus rebus statur, et parum de perfecta mortificatione habetur.

Nescio quid est, quo spiritu ducimur, et quid praetendimus, qui spirituales dici videmur; quod tantum laborem, et ampliorem sollicitudinem,

*Alias
non perse-
nites ad
creato-
rem.*

*Hinc
tam pauci
contem-
plati.*

*Sed huic
opus mag-
na gratia.*

*Alio-
ne illa
mentis
eminen-
tia, coele-
ra sere-
inaria.*

*Nil ergo
magnum
aestima,
nisi fun-
dum bo-
rum.*

*Multum il-
luminati
desert sa-
pientia il-
luminati.*

*Fam ve-
ro multi
contem-
plationis
avidi;*

*Sed de
modio
huc neces-
taris pa-
rum sol-
liciti.*

*Qualia
sunt;*

nam, pro transitoriis & vilibus rebus agimus, et *Studio* *mortifi-
cationis* de interioribus nostris vix raro, plene recol- *Et iheria* *lectis* *sensibus*, cogitamus.

4. Pro dolor! statim post modicam recol- *Heu* *quam si-
gide nos* *ipso dif-
fici* *cum* *examina* *trutinamus*.

Ubi jacent affectus nostri, non attendimus: nec opera nostra, *Heu* *quam si-
gide nos* *ipso dif-
fici* *cum* *examina* *trutinamus*.

Omnis quippe caro corruaperat viam suam *(Gen. vi. 12.), et ideo sequebat diluvium ma-
gnum.*

Cum ergo interior affectus noster multum corruptus sit, necesse est, ut actio sequens, in- *Affectu* *corrupto* *quid mi-
rum si* *corru-
pant &
actio*

5. Quantum quis fecerit quaeritur: sed ex *Vide* *qua* *er-
quanta virtute agit, non tam studiose pensatur.*

Si fuerit fortis, dives, pulcher, habilis, vel retur pas- *quam er-
sum in aef-
teriorum operibus.* bonus scriptor, bonus cantor, bonus laborator, timandus investigatur: quam pauper sit spiritu, quam patiens et mitis, quam devotus et internus, a *Facuum* *genitator,* non aef- *tus aut in-
tentio.* multis tacetur.

Natura exteriora hominis respicit; gratia ad *interiora* se convertit.

Illa frequenter fallitur; ista in DEO sperat, *Illa* *frequenter* *fallitur;* *ista* *in DEO* *sperat,* ut non decipiatur.

CAPUT XXXII.

*De abnegatione sui, & abdicatione
omnis cupiditatis.*

*Sine ple-
na abne-
gatione
sui nemo
liber.*

1. } *F* *ILLI, non potes perfectam* *sui nemo* *liber.*
DOMINUS. } *F* *possidere libertatem, nisi to-* *Matth. xvii. 24.*
 taliter abneges temetipsum.

Competiti sunt omnes proprietarii, et si ip- *xvi. 24.*
fius amatores, cupidi, curiosi, gyrovagi, quae- *Redeemtio* *ad eum* *sed*
rentes semper mollia, non quae JESU CHRISTI,

sed hoc saepe fingentes et componentes, quod non flabit.

Peribit enim totum, quod non est ex DEO ortum.

Vis summan rei?
Dimitte omnia, & invenies omnia.

Tene breve et consummatum verbum: Dimitte omnia, & invenies omnia: relinque cupidinem, et repieres requiem.

Hoc mente pertracta: et cum impleveris, intelliges omnia.

Arduum hoc;
2. } Domine, hoc non est opus unius SERVUS. } diei, nec ludus parvolorum: imo in hoc brevi includitur omnis perfectio Religioforum.

Sed ne diffide.
3. } Fili, non debes averti, nec stolidus DOMINUS. } tim dejici, auditia via perfectorum; fed magis ad sublimiora provocari, et ad minus ad haec ex desiderio suspirare.

Utinam sic tecum esset, et ad hoc pervenifles, ut tui ipsius amator non esies, sed ad nutum meum pure stares, et ejus quem tibi praefopui patris: tunc mihi valde placeres, et tota vita tua in gaudio et pace transfaret.

Adhuc multa habes ad relinquendum: quae nisi mihi ex integro resignaveris, non acquires quod postulas.

Exue a morem luxuriantem tuam ad Dei nutum & Praeclarum.
Resignatione prorsus opus est,
Et coelesti sapientia.

Suadeo tibi emere a me aurum ignitum, ut locuples fias (Apoc. iii. 18.), id est, coelestem sapientiam, omnia infima conculcentem.

Terrena posthabita illa quidem vilis et contempta, sed nihil ea pretiosius.

Postpone terrenam sapientiam, omnem humananam et propriam complacentiam.

4. Dixi, viliora tibi emenda pro pretiosis et altis, in rebus humanis.

Nam valde vilis et parva, ac paene obliuioni tradita videtur vera coelestis sapientia; non sapiens alta de se, nec magnificari quaerens in terra: quam multi ore tenus praedicant, sed vita longe dissentunt: ipsa tamen est pretiosa margarita, a multis abscondita.

CAP.

CAPUT XXXIII.

De instabilitate cordis, & de intentione finali ad DEUM habenda.

1. } DOMINUS. } **F**ILI, noli credere affectui tuo: qui nunc est, cito mutabitur in aliud.

Quamdiu vixeris, mutabilitati subjectus es, etiam nolens: ut modo laetus, modo tristis; modo pacatus, modo turbatus; nunc devotus, nunc indevotus; nunc studiosus, nunc acediosus; nunc gravis, nunc levis inveniaris.

Sed si super haec mutabilia sapiens, et bene doctus in spiritu: non attendens quid in se sentiat, vel qua parte flet ventus instabilitatis; sed ut tota intentione mentis ejus ad debitum et optatum proficiat finem.

Nam sic poterit unus et idem inconcussus permanere, simplici intentionis oculo, per totos eventus, ad me imprætermisse directo.

2. Quanto autem purior fuerit intentionis oculus, tanto contitantius inter diversas itur procellas.

Sed in multis caligt oculus purae intentionis: respicitur enim cito in aliquod delectabile, quod occurrit.

Nam et raro totus liber quis invenitur a nævo proprias exquisitionis.

Sic Judæi olim venerant in Bethaniam, ad Martham et Mariam; non propter JESUM tantum, sed et ut Lazarum viderent (Joan. xii. 9.).

Mundandas est ergo intentionis oculus, ut sit simplex et rectus, atque ultra omnia varia media ad me dirigendas.

Ottavio
confusus
in vita
presenti.

Sapiens
interior
seu plus
mentem
figit in
DEO, uti
ultimo si-
ne.

Sola in-
tertia
stultus
ar:hora,
simplici
intentione.

Sed esto
cautus;
facile e-
nim devi-
at a pree-
dicto scopo.
Quoniam
intra-
bit amor
fuit curio-
sitas, &c.

CAP.

ORATIO
Optantis,
sopitis
carnis de-
siderii,
super om-
nia inhae-
re DEO.
Summa
omnis fe-
licitatis,
DEUS.

*Per te
num et in
uno DEO
sent nobis
omnia abo-
na.
Sine DEO
nihil diu
sapiit aut
placet.*

Mundi sa-
pientes
non sapt
DEUS.
*Sed hinc
qui mun-
dum et
carnem
satisfi-
unt;*

*Aut si
quid in
creaturis
placeat, ad
laudem*

CAPUT XXXIV.
Quod amanti sapit DEUS super om-
nia, & in omnibus.

I. } SERVUS. { E CCE DEUS meus, et om-
nia. Quid volo amplius, et
quid feliciter desiderare pos-
sum?

O sapidum et dulce verbum! sed amanti
Verbum, non mundum, nec ea quae in mun-
do sunt.

DEUS meus, et omnia. Intelligenti, fatis
dictum est: et saepe repeteret, jucundum est
amanti.

Te siquidem praefente, jucunda sunt omnia:
te autem absente, fastidium cuncta.

Tu facis cor tranquillum, et pacem magnam,
laetitiamque festivam.

Tu facis bene sentire de omnibus, et in om-
nibus te laudare: nec potest aliquid sine te diu
placere; sed si debet gratum esse et bene fa-
pere, oportet gratiam tuam adesse, et condimen-
to tuae sapientiae condiri.

2. Cui tu sapiis, quid ei recte non sapiet?
Et cui tu non sapiis, quid ei ad jucunditatem
esse poterit?

Sed deficient in sapientia tua mundi sapien-
tes, et qui carnem sapiunt: quia ibi plurima
vanitas, et hic mors inventur.

Qui autem te per contemptum mundanorum,
et carnis mortificationem sequuntur, ve-
re sapientes esse cognoscunt: quia de vani-
tate ad veritatem, de carne ad spiritum trans-
fueruntur.

Iftis sapit DEUS: et quidquid boni invenitur
in creaturis, totum ad laudem referunt sui con-
ditoris.

Diffi-

Dissimilis tamen, et multum dissimilis sapor referunt
creatoris et creature, aeternitatis et temporis, creatoris.
lucis increatae et lucis illuminatae.

3. O lux perpetua, cuncta creata transcen-
dens lumina, fulgura coruscationem de sublimi
penetrantem omnia cordis mei intima.

Purifica, laetifica, clarifica et vivifica spiritu-
tum meum, cum suis potentissimis, ad inhaerendum
tibi jubilosus exceſſibus.

O quando veniet haec beata et desiderabilis
hora, ut tua me faties praeſentia, et sis mihi
omnia in omnibus!

Quamdiu hoc datum non fuerit, nec plenum
gaudium erit.

Aduhc (proh dolor!) vivit in me vetus homo,
non est totus crucifixus, non est perfecte mor-
tuus.

Aduhc concupiscit fortiter contra spiritum, <sup>Nam
gravi car-
nis et spi-
ritus luc-
ta premi-
muſ.
bella movet intestina, nec regnum animae pati-
tur esse quietum.</sup>

4. Sed tu, qui dominaris potestati maris, et
motum fluviuum ejus mitigas (Pſ. lxxxviii. 10.)
exurge, adjuva me.

Diffipa gentes quae bella volunt (Pſ. lxvii.
31.): contere eas in virtute tua.

Oſtende, quaeſo, magnalia tua, et glorifice-
tur dextera tua: quia non eſt ſpes alia, nec re-
fugium mihi, niſi in te, Domine DEUS meus.

*Nec nif
DEUS ſuc-
currat,
pace poti-
emur.*

CAPUT XXXV.

Quod non eſt ſecuritas a tentatione
in hac vita.

i. } DOMINUS. { F ILI, nunquam fecurus es
in hac vita, fed quoad vix-
eris, ſemper arma spiritu-
alia tibi ſunt neceſſaria.

*Nun-
quam te
hic puta
ſecurum.*

Inter

^{2 Cor. vi. 7.} Inter hostes versaris, et a dextris et a sinistris impugnaris.

^{Ubiq[ue] pericula.} Si ergo non uteris undique scuto patientiae, non eris diu sine vulnere.

^{Adversus quae opus Iesu patientiae.} Infuper, si non ponis cor tuum fixe in me, cum mera voluntate cuncta patienti propter me, non poteris ardorem istum sustinere, nec ad palmarum pertinere beatorum.

^{Et fortia animo.} Oportet te ergo viriliter omnia pertransire, et potenti manu uti adversus objecta.

^{Apoc. ii. 17.} Nam vincenti datur manna, et torpenti relinquunt multa miseria.

^{Ergo ne requiem hic ex pectus sed mai gis labo rem.} 2. Si quaeris in hac vita requiem, quomodo tunc pervenies ad aeternam requiem?

Non ponas te ad multam requiem, sed ad magnam patientiam.

^{Pacem vero de mun in coelis.} Quaere veram pacem, non in terris, sed in coelis: non in hominibus, nec in ceteris creaturis, sed in DEO solo.

^{Nunc amore DEL libens pat teres;} Pro amore DEI debes omnia libenter subire, labores felicit et dolores, tentationes, vexationes, anxietates, necessitates, infirmitates, injurias, obloquies, reprehensiones, humiliations, confusions, correctiones et delpectiones.

^{Sicut Christianum probas;} Haec juvant ad virtutem: haec probant Christi tyronem: haec fabricant coelestem coronam.

^{Et coelest corona dignum,} Ego reddam mercedem aeternam pro brevi labore, et infinitam gloriam pro transitoria confusione.

^{Erras, & vis omnia ad nutum haberes;} 3. Putas tu, quod semper habebis pro tua voluntate consolationes spirituales?

^{Id ne Sancdis quidem contigil, Qui varie tentati;} Sancti mei non semper haberent tales, sed multas gravitates, et tentationes varias, magnas defolations.

^{Sed patienter sustinuerunt se in omnibus, et magis confisi sunt DEO, quam sibi:} scientes quia

quia non sunt condignae passiones hujus temporis, ad futuram gloriam promerendam patienter iudicavit, speratus gloriae gloriae.

Vis tu statim habere, quod multi post multas lacrymas et magnos labores vix obtinuerunt?

^{Expecta Dominum, viriliter age} (Pf. xxv. 14.), et confortare: noli diffidere, noli difcere: sed corpus et animam expone constanter pro gloria DEI.

Ego reddam plenissime: ego tecum ero in omni tribulatione.

^{DEUS non derit.}

CAPUT XXXVI.

Contra vanam hominum judicia.

^{DEO et bona nus confi entia, ho um, ubi te conscientia plium reddit et infontem.} FILI, jacta cor tuum firmiter in Domino, et humanum ne metuas judicium, et minimum ne time judicium.

Bonum est et beatum taliter pati, nec hoc erit grave humili cordi, et DEO magis quam infibis ipsi confidenti.

Multa multa loquuntur, et ideo parva fides est adhibenda.

Sed et omnibus fatis esse, non est possibile.

^{Omnibus placere impossibiliter.} Et si Paulus omnibus studuit in Domino, et placere, et omnibus omnia factus est: tamen etiam pro minimo duxit, quod ab humano die judicatus fuit.

^{Id ne quidem Paulus potuit.} 2. Egit fatis pro aliorum aedificatione et salute, quantum in se erat et poterat: sed ne ab aliis aliquando judicaretur, vel non despiceretur, cohibere non potuit.

^{Unde DEI se judio com misti,} Ideo totum DEO committit, qui totum novaret; et patientia ac humilitate, contra ora loquentium iniqua, aut etiam vana ac mendacia cogitantium, atque pro libitu suo quaeque jactantium, se defendit.

Ref-

*Btſſ ſcan-
dali cau-
ſa ſubinde
reſpondit.* 3. Quis tu, ut timeas a mortali homine?
II. ii. 12. Hodie eſt, et cras non comparēt.

DEUM time, non homines.
Deum time, et hominum terrores non expa-
vēſces.

*Quorum
injurias
recidunt
in audi-
ores.* Quid potest aliquis in te verbis, aut injuriis?
Sibi potius nocet, quam tibi: nec poterit judi-
cium DEI effugere, quicunque eſt ille.

Tu habe DEUM prae oculis, et noli conden-
dere verbiſ querulofis.

*Cave per
impatien-
tiam per-
das coro-
nam.* Quod si ad praefens tu videris succumbere,
et confusionem pati quam non meruisti, ne
indigneras ex hoc, neque per impatientiam mi-
nuas coronam tuam:

*E DEO
merva
windi-
tam.* Sed ad me potius respice in coelum, qui po-
tens sum eripere ab omni confusione et injuria,
et unicuique reddere secundum opera sua.

Matth.
xvi. 27.

CAPUT XXXVII.

*De pura & integra reſignatione ſui, ad
obtinendam cordis libertatem.*

*Relin-
que te, et
intervenies
DEUM.* I. } FILI, relinque te, et inven-
DOMINUS. } nies me.

Sta fine electione et om-
ni proprietate, et lucraberis semper.

Nam et adjicieret tibi amplior gratia, statim
ut te reſignaveris nec refuſperis.

2. } Domine, quoties me reſignabo,
SERVUS. } et in quibus me relinquam?

*Da ei cor
omni pro-
prietate
nudatum,* 3. } Semper, et omni hora: ſicut
DOMINUS. } in parvo, ſic et in magno. Ni-
hil excipio, fed in omnibus te nudatum inveni-
ri volo.

Alioquin, quomodo poteris eſſe meus, et ego
tuus;

tuus; niſi fueris ab omni propria voluntate in-
tus et foris ſpoliatuſ?

Quanto celerius hoc agis, tanto melius ha-
bebis: et quanto plenius et sincerius, tanto mi-
hi plus placebis, et amplius lucraberis.

4. Quidam feſignant, fed cum aliqua ex-
ceptione: non enim plene DEO confidunt, ideo
ſibi provideſ fatigant.

Quidam etiam primo totum offerunt, fed pot-
tea tentatione pulſati, ad propria redeunt, ideo
minime in virtute proficiunt.

Hi ad veram puri cordis libertatem, et ju-
cunditas familiaritatis meae gratiam, non pertin-
gent, niſi integra reſignatione, et quotidiana
fui immolatione prius facta: fine qua non ſtat,
nec ſlabit unio fructuſ.

5. Dixi tibi faepiſſime, et nunc iterum dico:
Relinque te, refigna te, et frueris magna interna
pace.

Da totum pro toto: nil exquire, nil repeſe:
ſta pure et inhaefitanter in me, et habebis me.

Eris liber in corde, et tenebrae non concu-
labet te.

Ad hoc conare, hoc ora, hoc defidera: ut ab
omni proprietate poſſis expoliari, et nudus nu-
dum JESUM fequi: tibi mori, et mihi aeter-
naliter vivere.

Tunc deficit omnes vanae phantasiae, con-
turbationes iniqüae, et curiae ſuperfluiae.

Tunc etiam recedet immoderatus timor, et
inordinatus amor morietur.

*Idque
mature et
integre.*

*Non, ut
quidam,
trispide et
infideliter.*

*Sic enim
vera liber
aut fami-
liaris
DEONIUS
quam fles.*

*Enquan-
ta ince-
ra reſig-
nationis
commoda!*

*Palm.
cxxxviii.ii*

*Huc ergo
nitere, ut
nudus
nudum
JESUM fe-
quaris.*

CAPUT XXXVIII.

*De bono regimine in externis, et recurso
ad DEUM in periculis.*

*Omnibus
in rebus
facias li-
ber corde.*

Gen. iv. 7. **I.** **D**OMINUS. } **F**ILI, ad istud diligenter tendere debes, ut in omni loco et actione, seu occupatione externa, sis intimus liber et tui ipsius potens, et fint omnia sub te, et tu non sub eis :

*Ut sis dominus actionum tuarum et rector,
non servus, nec emptius :*

*Hoc docet Sed magis exemptus verusque *Hebraeus*, in
filios Dei; fortem ac libertatem transiens filiorum DEI :*

*Qui stant super praefentia, et speculantur
aeterna :*

*Qui transitiori finistro intuentur oculo, et
dextra coelestia :*

*Quibus omnia vir-
tutibus ser-
vire de-
bet ad
sumnum
bonum.*

*In omni
re DEUM
confite;*

*Exod.
xxxii. 8.*

*Ita eris
in genere
sejior.*

*Sic Moy-
ses fecit.* Semper enim *Moyes* recursum habuit ad tabernaculum, pro dubiis et quaestionibus solvendis : fugitque ad orationis adjutorium, pro periculis et improbitatibus hominum sublevandis.

*Matth.
vi. 6.* Sic et tu confugere debes in cordis tui secretearium, divinum intentius implorando suffragium.

Prop-

Propterea namque *Josue* et filii *Israël* a *Ga-
baonitis* leguntur decepti : quia os *Domini* omittens
prius non interrogaverunt (*Jof. ix. 14.*), sed *et*
nimium creduli dulcibus sermonibus, falsa pie-
tate delusi sunt.

CAPUT XXXIX.

Quod homo non sit importunus in negotiis.

I. **D**OMINUS. } **F**ILI, committe mihi semper
causam tuam, ego bene
disponam in tempore suo.

*Expecta ordinationem meam, et senties inde
protectum.*

2. **S**ERVUS. } **D**omine, fatis libenter tibi omnes
res committo ; quia parum potest
cogitatio mea proficere.

*Utinam non multum adhaerem futuri
eventibus, sed ad beneplacitum tuum incunctan-
ter me offerrem !*

3. **D**OMINUS. } **F**ili, fiaepe homo rem aliquam
vehementer agitat, quam deside-
rat : fed cum ad eam pervenerit,
aliter sentire incipit : quia affectiones circa
idem non sunt durabiles, sed magis de uno
ad aliud impellant.

*Non est ergo minimum, etiam in minimis fe-
ipsum relinquere.*

4. **V**erus protectus hominis, est abnegatio
fui ipius : et homo abnegatus, valde liber est
et securus.

*Sed antiquis hostis, omnibus bonis adver-
fans, a tentatione non cessat : fed die noctu-
que graves molitor infidias, si forte in laqueum
deceptionis possit praecipitare incautum.*

*Vigilate et orate, dicit Dominus, ut non in-
tretis in temptationem* (*Matth. xxvi. 41.*)

*Sed ei
daemon
in tenta-
tione
fui.*

CAP.

ORATIO
Abjec-
tis se co-
ram DEO,
& omnem
illam glori-
am deberi
profici-
tis.

CAPUT XL.
Quod homo nihil boni ex se habet, & de
nullo gloriari potest.

I. } DOMINE, quid es homo,
SERVUS. } quod memor es ejus: aut
filius hominis, quia visitas
eum? (Pf. viii. 5.)
Quid promeruit homo, ut dares illi gratiam
tuam?

Agnosce
te omni-
gratia in-
dignum;
Et hinc
profunde
te coram
DEO hu-
milia.

Domine, quid possum conqueri, si me defe-
ris? aut quid iuste obtendere possum, si quod
peto, non feceris?
Certe hoc in veritate cogitare possum, et di-
cere: Domine nihil sum, nihil possum, nihil
boni ex me habeo; sed in omnibus deficio, et
ad nihil semper tendo.

Et nisi a te fuero adjutus, et interius informa-
tus, totus efficior tepidus et diffusatus.

Pf. ci. 26.
Ibid. 13.
DEUS
semper i-
dem;

2. Tu autem, Domine, semper idem ipse es,
et permanes in aeternum, semper bonus, juf-
tus & sanctus, bene, iuste, ac sancte agens om-
nia, et disponens in sapientia.

Sed ego, qui ad defectum sum magis pronus
quam ad profectum, non sum semper in uno
statu perdurans: quia septem tempora mutan-
tur super me.

Quem fac-
tum confir-
mat divi-
nitas;
Reg.i.18.

Verumtamen cito melius fit, cum tibi placuerit, et manum porrexeris adjutricem: quia tu
folus sine humano suffragio poteris auxiliari, et
in tantum confirmare ut vultus meus amplius
in diversa non mutetur, sed in te uno cor
meum convertatur, et quietescat.

Tanto e-
stiam fac-
tum, que
magis con-
fidenter.

3. Unde, si bene scirem omnem humanam
confutationem abjicere, sive propter devotionem
adipiscendam, sive propter necessitatem, qua

qua compellor te quaerere, quia non est homo ^{rena ref-}
qui me confoletur: ^{puitur.}

Tunc possem merito de gratia tua sperare, et
de dono novae confortationis exultare.

4. Gratias tibi, unde totum venit, quoties-
cumque mihi bene fuccedit.

Ego autem vanitas et nihilum ante te (Pf.
xxxviii. 6.) inconsitans homo et infirmus.

Unde ergo possum gloriari, aut cur appeto
reputari?

Numquid de nihilo? et hoc vanissimum est.

Vere inanis gloria, mala peccatis, vanitas maxi-
ma: quia a vera trahit gloria, et coelesti spoliat
gratia.

Dum enim homo complacet sibi, displaceat
tibi; dum inhat laudibus humanis, privatur ve-
ris virtutibus.

5. Est autem vera gloria et exultatio sancta
gloriari in te, et non in fe: gaudere in nomine
tuo, non in propria virtute, nec in aliqua crea-
tura delectari, nisi propter te.

Laudetur nomen tuum, non meum: magni-
ficetur opus tuum, non meum: benedicatur no-
men sanctum tuum, nihil mihi autem attribu-
atur de laudibus hominum.

Tu gloria mea, tu exultatio cordis mei.

In te gloriabor et exultabo tota die; pro me
autem nihil, nisi in infirmitatibus meis (2 Cor.
xii. 5.).

6. Querant *Judei* gloriam, quae ab invicem
est: ego hanc requiram, quae a solo DEO est.

Omnis quidem gloria humana, omnis honor
temporalis, omnis altitudo mundana, aeternae
gloriae tuae comparata, vanitas est et stultitia.

O veritas mea et misericordia mea. DEUS
meus, TRINITAS beatil tibi soli laus, honor, vir-
tus et gloria, per infinita faeculorum faecula.

In DEO
itaque/folo
gloriare,

^{Non in te}
^{ibid., nec}
^{ulla crea-}
^{tura.}

Nam si
complaces
tibi, et iaphi-
ces DEO.

^{At vera}
^{gloria, in}
^{DEO glo-}
^{riari.}

Pf. cxviii. 9
Pf. cxviii. 3

Joan. v.
44

Gloria
humana
mera va-
nitas.

CAPUT XLI.

De contemptu omnis temporalis honoris.

*Ne aegre
feras con-
temni ab
hominib-
us.*

I. **F**ILI, noli tibi attrahere, si videas alios honorari et elevari, te autem despici & humiliari. Erige cor tuum ad me in coelum, et non contristabit te contemptus hominum in terris.

2. **S**ERVUS. } Domine, in caecitate fumus, et Esdr.i.7. SERVUS. } vanitate cito seducimur.

*Nec repre-
ta iniuri-
am.* Si recte me inficio, nunquam mihi facta est iniuria ab aliqua creatura, unde nec iuste habebo conqueri adversum te.

3. Quia autem frequenter et graviter peccavi tibi, merito armatur contra me omnis creatura.

*Quid e-
mum pecc-
atis tuis de-
betur nisi
confusio?* Mibi igitur iuste debetur confusio et contemp-

tus ; tibi autem laus, honor et gloria. Et nisi me ad hoc praeparavero, quod velim libenter ab omni creatura despici et relinqu, atque penitus nihil videri, non possum interius pacificari et stabiliiri, nec spiritualiter illuminari, neque plene tibi uniri.

CAPUT XLII.

Quod Pax non est ponenda in hominibus.

*Cave pa-
cem in ho-
mine mor-
tali posse.*

*Sed in
DEO in-
mutabili;*

I. **F**ILI, si ponis pacem tuam cum aliqua persona, propter tuum sentire et convivere, instabilis eris et implicatus.

Sed si recursum habes ad semper viventem et manentem veritatem, non contristabit amicus redēcens aut moriens.

In me debet amici dilectio stare : et propter me

me diligendus est, quisquis tibi bonus visus est, et multum charus in hac vita.

Sine me non valet, nec durabit amicitia : nec est vera et munda dilectio, quam ego non copulo.

Ita mortuus debes esse talibus affectionibus dilectorum hominum, ut (quantum ad te pertinet) sine omni humano optares esse confortio.

Tanto homo Deo magis appropinquat, quanto ad omni solatio terreno longius recedit.

Tanto etiam altius ad DEUM ascendit, quanto profundius in se descendit, et plus sibi ipsi vi lescit.

2. Qui autem sibi aliiquid boni attribuit, gratiam DEI in se venire impedit : quia gratia SPIRITUS SANCTI, cor humile semper quaerit.

Si seires te perfecte annihilare, atque ab omni creato amore evacuare, tunc deberem in te cum magna gratia emanare.

Quando tu respicias ad creaturas, subtrahitur tibi adspiclus Creatoris.

Dice te in omnibus propter Creatorem vincere, tunc ad divinam valebis cognitionem pertingere.

Quantumcumque modicum sit, si inordinate diligitur et respicitur, retardat a summo, et viat.

CAPUT XLIII.

Contra vanam & saecularem scientiam.

I. **F**ILI, non te moveant pulchra et subtilia hominum dicta. *Non enim in fer-
mone est regnum DEI, sed in virtute* (1 Cor. iv. 20).

Attende verba mea, quae corda accendant, et

*Sine quo
non est ve-
ra aut fla-
bilis amis-
citia;*

*Cui eti-
am tanto
fies prop-
or quo ab
humano
solatio ali-
enior.*

*x Petr.v.5.
Si ab a-
more crea-
tus,*

*Caput e-
ris mag-
nus grati-
ae.*

*Ne pappa
in verbis
hominum
eleganti-
am*